
GYOMISMERET

Gyomnövény fogalma

Gyomnövénynek nevezünk bármelyik fejlődési stádiumban lévő olyan növényt vagy növényi részt (rizóma, tarack, hagyma, hagymagumó stb.), amely ott fordul elő, ahol nem kívánatos.
(Hunyadi Károly – 1974)

200000 növényfaj

6700 gyomnövény

200 faj okoz világviszonylatban gondot

Magyarországon (Újvárosi, 1973):

legfontosabb 50 faj a gyomborítás 90 %-a

GYOMNÖVÉNYEK ÉLETFORMA-RENDSZERE

(Raunkiaer, 1903)

A növényeket 5 nagy csoportba sorolta aszerint, hogy a növények milyen formában alkalmazkodnak a kedvezőtlen környezeti feltételekhez, elsősorban a hőmérsékleti viszonyokhoz.

Életforma-rendszerében fő hangsúlyt kapott az áttelelő szervek elhelyezkedése.

Életforma-rendszerének fő csoportjai:

- **FANEROFITON (P)**: Fás növények cserjék. Megújuló rügyeik a hajtásokon vannak és a rossz időket a talaj felett 50 centiméternél magasabban vészelik át.

A fás növények további csoportosítása:

CSERJE (N): max. 2m magas

ALACSONY FA (Mi): max. 2 – 8 m magas

KÖZEPES FA (Me): max 8 – 30 m magas

MAGAS FA (Mg): 30m -- ... trópusi fák

- **CHAMEFITON (Ch)**: Törpecserjék. Rügyeik 10 – 50 cm magasan vannak. Havas területeken a rügyeket a hó védi. Pl.: kakukkfű

- **HEMIKRIPTOFITON (H)**: Félig rejtve telelők. Rügyeik a talajon fekszenek, melyeket az avar véd.

Pl.: pázsitfűfajok, nagy csalán

- **KRIPTOFITON (K)**: Rejtve telelők. A földben vannak áttelelő szerveik, 2 alcsoportjuk van:

- **GEOFITON (G)**: Talajban telelők. Hagymás, gumós, rhizómás növények. Ilyenek a hagymafajok vagy a mezei aszat.

- **HELOFITONOK (HH)**: Vízben, mocsárban áttelelők. Rhizómás növények. Ilyenek a nád, sásfajok, hínár és tündérrózsafajok, melyek az iszapban telelnek át vagy ilyenek még a békaszőlőfajok is.

- **TEROFITON (Th)**: Egyévesek, a kedvezőtlen időszakot mag formában élik túl. Pl.: piros árvacsalán

- **EPIFITON (E)**: Fán lakó élősködő vagy felélősködő fajok. Pl.: fagyöngy, orchideák

GEOFITON (talajban telelő évelők):

G1: tarackos, rizómás pl.: csillagpázsit

G2: gumós – tarackgumós pl.: mezei menta

G3: szaporítógyökeres pl.: apró szulák

G4: hagymás, hagymagumósok pl.: üstökös gyöngyike

HEMIKRIPTOFITON (talajsztintben telelő évelők):

H1: törpe gyökértörzs, bojtos gyökér pl.: pelyhes selyemperje

H2: indás szaporodás, bojtos gyökér pl.: fehér here

H3: karógyökérrel szaporodik pl.: fodros lórom

H4: karógyökérrel nem szaporodó pl.: tövises iglice

H5: ferde gyökértörzs, vegetatíván nem szaporodik pl.: nagy útifű

KÉTÉVES NÖVÉNY (HEMITEROFITON – HT): pl.: orvosi somkóró

TEROFITON (egyévesek):

T1: ősszel csirázó (10-14 °C), koratavasszal virágzó pl.: tyúkhúr

T2: ősszel, tavasszal csirázó (4-8 °C), és nyáron virágzó pl.: pipacs

T3: tavasszal csirázó (8-14 °C), nyáron virágzó pl.: repcsényretek

T4: nyáron csirázó (18-30 °C), nyárutón virágzó pl.: fakó muhar

T1-es gyomnövények

ásztortáska

BRASSICACEAE

Piros árvacsalán

LAMIACEAE

Tyúkhúr

CARYOPHYLLACEAE

Perzsa veronika

SCROPHULARIACEAE

T2-es gyomnövények

Nagy széltippan

POACEAE

Mezei szarkaláb

RANUNCULACEAE

Ragadós galaj

RUBIACEAE

Pipacs

PAPAVERACEAE

T3-as gyomnövények

Vadzab

POACEAE

Repcsényretek

BRASSICACEAE

Vadrepce

BRASSICACEAE

T4-es gyomnövények

Selyemmályva

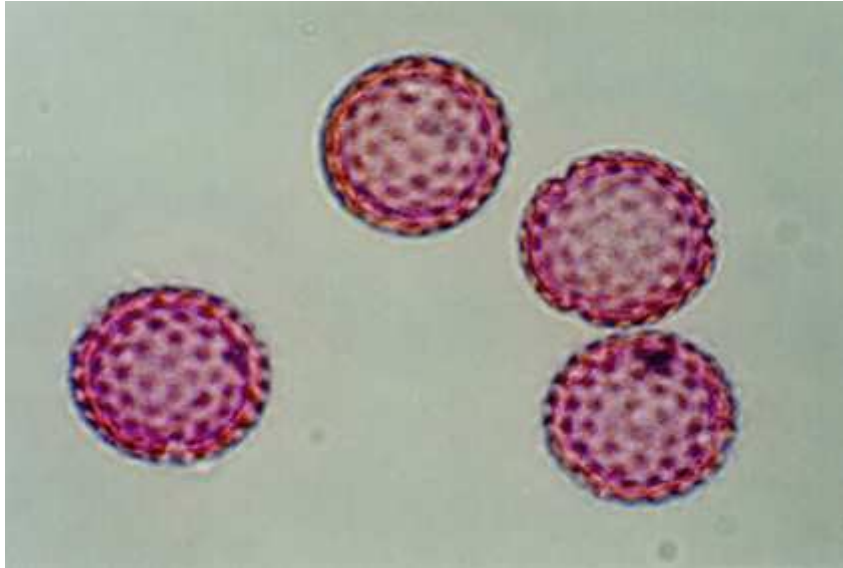

MALVACEAE

Szőrös disznóparéj

AMARANTHACEAE

Parlagfű

ASTERACEAE

Fehér libatop

CHENOPODIACEAE

Csattanó maszlag

SOLANACEAE

Kakaslábű

POACEAE

Betyárkóró

ASTERACEAE

Gombvirág

ASTERACEAE

Ebszékfű

ASTERACEAE

Baracklevelű keserűfű

POLYGONACEAE

Porcsin keserűfű

POLYGONACEAE

Fakó muhar

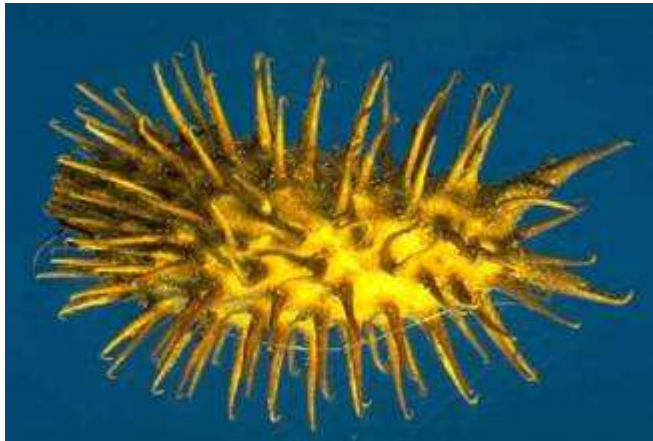
POACEAE

Olasz szerbtövis

ASTERACEAE

G1-es gyomnövények

Szártarackosok

Tarackbúza

POACEAE

Sövényszulák

CONVOLVULACEAE

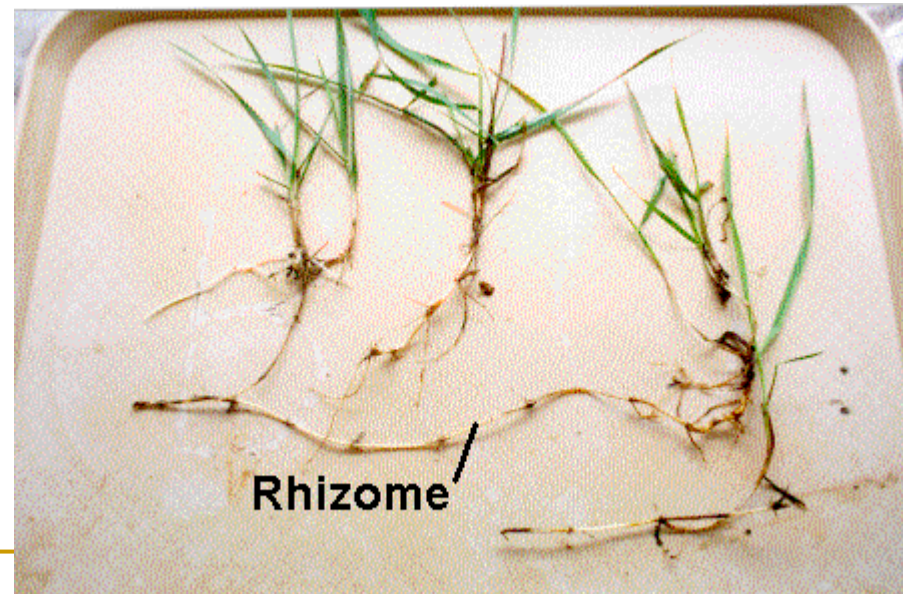

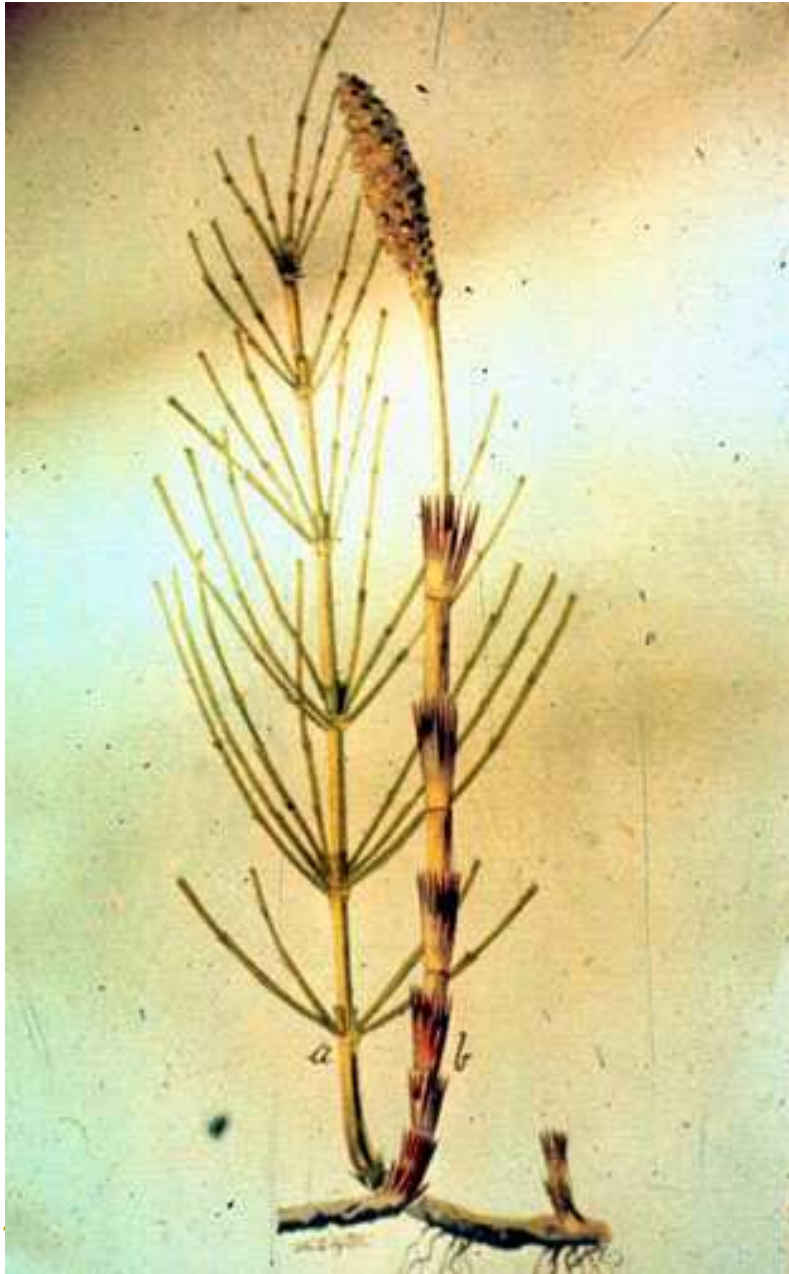
Csongorgras

POACEAE

Rhizome

Mezei zsúrló

HARASZTOK törzse

Nád

POACEAE

Fenyércirok

POACEAE

Magas aranyvessző

ASTERACEAE

G3-as gyomnövények

Gyökértarackos

Selyemkóró

ASCLEPIADACEAE

Mezei acat

ASTERACEAE

Apró szulák

CONVOLVULACEAE

Hamvas szeder

ROSACEAE

H3-as gyomnövények

karógyökérrel szaporodó

Pongyola pitypang

ASTERACEAE

H5-ös gyomnövények
ferde gyöktörzsűek

Fekete üröm

ASTERACEAE

Élősködők

COSCUTACEAE

Nagy aranka

Napraforgó szádor

OROBANCHACEAE

